

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 358

van **CATHY COUDYSER**

datum: 15 april 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Erkenning UNESCO Geopark - Schelde Delta

UNESCO's werelderfgoed-conventie biedt het kader om uitzonderlijke culturele én natuurlijke erfgoedsites als werelderfgoed te erkennen en te beschermen. Een van de mogelijkheden is om voor waardevolle landschappen en natuurgebieden met bijzonder geologisch erfgoed een erkenning bij UNESCO te verkrijgen als Geopark. Na erkenning kan het Geopark dan toetreden tot het Global Geoparks Network.

Om aanspraak te maken op erkenning als Geopark moet een gebied voldoen aan de volgende zeven criteria 1/ in het bezit zijn van geologisch erfgoed van internationale waarde; 2/ inzetten op het bevorderen van kennis en bewustzijn over o.a. geologische processen en duurzaamheid; 3/ in het bezit zijn van een beheersorgaan met gepast juridisch statuut; 4/ meerwaarde kunnen aantonen van geoparkstatus ingeval van overlap met een biosfeergebied of werelderfgoed; 5/ er moet actieve betrokkenheid zijn van lokale partners; 6/ ambiëren van deelname aan Global Geoparks Netwerk en 7/ inzetten op de bescherming van geologisch erfgoed.

In oktober vorig jaar heeft het gebied van de Schelde Delta - een grensoverschrijdend initiatief dat een gebied beslaat van de provincies Zeeland, Noord-Brabant, Oost-Vlaanderen en Antwerpen - bij UNESCO een aanvraag ingediend om erkend te kunnen worden als Geopark.

In de intentieverklaring staat het volgende te lezen: "Het Geopark Schelde Delta i.o. zet het gebied van de Vlaams-Nederlandse Schelde Delta (inter)nationaal op de kaart en benadrukt de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Het gebied laat 50 miljoen jaar aan geologische geschiedenis zien waarbij ook zeer recente geologie aanwezig is van slechts enkele honderden jaren oud. Het vertelt het verhaal van een uniek gebied dat is ontstaan door de wisselwerking tussen land, zee en de rivier de Schelde met haar getij en de mens die in de laatste paar duizend jaar van dit natuurlijke landschap een volledig cultuurlandschap heeft gemaakt. Een gebied estuarium dat bij uitstek gevoelig is voor de gevolgen van klimaatverandering.

De initiatiefnemers zien het Geopark als een kans om door middel van (wetenschappelijke)studie naar de geologie en de daarmee samenhangende geschiedenis de bijzondere geologische en landschappelijke waarde in relatie tot cultuurhistorie en natuur van de Schelde Delta (inter)nationaal zichtbaar en beleefbaar te maken en daarbij de identiteit van het grensoverschrijdende gebied en zijn bewoners verder te ontwikkelen en de regionale economie, met toerisme als belangrijke economische sector, te stimuleren."

Definitieve beslissing van UNESCO over de erkenning van Schelde Delta als Geopark wordt verwacht in het voorjaar van 2023.

Het initiatief, de dossieropmaak en het eigenaarschap voor een kandidatuur liggen bij organisaties en besturen van een streek. De Vlaamse UNESCO Commissie staat potentiële kandidaturen bij met advies en begeleiding.

Opdat een kandidatuur in overweging genomen kan worden door UNESCO is het noodzakelijk dat de nationale UNESCO Commissie de kandidatuur positief adviseert.

1. Kan de minister verduidelijken op welke wijze de gebiedscoalitie volgens het ingediende bidbook concreet de komende jaren wil inzetten op het (inter)nationaal zichtbaar en beleefbaar maken van de bijzondere geologische en landschappelijke waarde van de Schelde Delta en verdere ontwikkeling van de identiteit van de regio en regionale economie in het algemeen en de toeristische sector in het bijzonder?
2. Welke concrete plannen liggen er in het bidbook vervat voor het Zwin Natuur Park en de ruimere Zwinstreek en hoe strookt dit met de ambities die voor deze regio ook vooropgesteld worden in het kader van de lopende kandidatuur van het Zwin als Vlaams landschapspark?
3. Kan de minister meer toelichting geven bij de grote lijnen van het (positieve) advies dat door de Vlaamse UNESCO Commissie is verleend met betrekking tot de kandidatuur van de Schelde Delta? Welke aandachtspunten schuift de Commissie in dit advies eventueel naar voren?
4. Kan de minister het verdere verloop van de procedure die de kandidatuur de komende maanden moet doorlopen, verduidelijken?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (308), Zuhal Demir (698), Matthias Diependaele (358)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 358 van 15 april 2022

van **CATHY COUDYSER**

1. Een kandidatuur voor een Unesco Geopark gaat uit van lokale initiatiefnemers. Dit is geen beleidsinitiatief van één van de aangeschreven ministers. U vraagt dus de initiatiefnemers best zelf hoe zij hun gebied willen ontwikkelen als Unesco Geopark.

De kandidatuur werd niet ingediend in oktober 2021 zoals men aanvankelijk had gepland. We kunnen hierover dus geen uitspraken doen. We verwachten de kandidatuur dit najaar.

2. Voor de concrete plannen voor de Zwinstreek verwijzen we door naar de initiatiefnemers van de Unesco Geopark-kandidatuur.

De Zwinstreek maakt net zoals verschillende andere waardevolle gebieden, inclusief kandidaat Nationaal Park Scheldevallei en kandidaat Nationaal Park Kalmthoutse Heide deel uit van het ruime gebied van kandidaat Geopark Schelde Delta. De Unesco-kandidatuur en de Vlaamse Parken kandidaturen staan in principe los van elkaar en volgen eigen procedures, hetzij op niveau van Unesco, hetzij deze op Vlaams niveau. Uiteraard is synergie en samenwerking ertussen wenselijk. Binnen het Vlaamse Parken beleid is er immers niet alleen aandacht voor de Landschapsparken en Nationale Parken, maar ook voor door Unesco erkende gebieden zoals Geoparken, Biosfeergebieden en natuurlijk Werelderfgoed.

3. De Vlaamse Unesco Commissie heeft nog geen formeel of positief advies verleend voor de kandidatuur, vermits deze nog niet is ingediend.
4. De initiatiefnemers moeten eerst hun finale kandidatuur indienen. Vervolgens dienen de Vlaamse en de Nederlandse Unesco Commissies voor deze grensoverschrijdende kandidatuur een positief advies te leveren, waarna het formeel bij Unesco ingediend kan worden tussen 1 oktober en 30 november. In 2023 volgt dan een jaar van evaluatie door Unesco, met een finale beslissing in het voorjaar van 2024 door de Uitvoerende Raad van Unesco.